

πέρα πολύ σημαντικά. Με την έννοια αυτή και εγώ θα το ψηφίσω και καλώ όλους μας να το ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Ο κ. Ευάγγελος Αργύρης, Βουλευτής Ιωαννίνων, έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δύο είναι τα κεντρικά θέματα αυτού του σχεδίου νόμου. Το ένα είναι η ίδρυση μιας ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, της Επιτροπής Ανταγωνισμού και το άλλο είναι η συγκέντρωση ^{των} επιχειρήσεων.

Είναι γεγονός ότι ο κρατικός τομέας, και συγκεκριμένα του Υπουργείου Εμπορίου, δεν διαθέτει ένα πίνακα με στοιχεία για τις συγκεντρώσεις, το δυναμικό και τις στάσεις που διαμορφώνονται στους κλάδους της οικονομίας. Απ'αυτή την άποψη, εάν αυτή η νέα ανεξάρτητη διοικητική αρχή λειτουργήσει απρόσκοπτα, θα μπορέσει και να καταγράψει και να ελέγξει αποτελεσματικά τον ανταγωνισμό.

Σ'αυτό το θέμα, το νομοσχέδιο με βρίσκει σύμφωνο και πιστεύω ότι ο Υπουργός Εμπορίου, θα στελεχώσει, θα εφοδιάσει, θα πιστώσει και θα εποπτεύσει κατάλληλα και αποτελεσματικά τη νέα αυτή επιτροπή.

Έρχομαι τώρα στο δεύτερο και επίσης σημαντικό θέμα, το θέμα του ελέγχου των συγκεντρώσεων. Η ουσία του πράγματος είναι ότι όλοι

157

03KA 4/3 Σφος ΤΣΙΛΑΛΗ Δφος ΠΟΝΤΙΚΗ 07.02.1995 B00207RG

θέλουμε, όλοι συμφωνούμε, και άλλωστε έχουμε υποχρέωση να αποτρέψουμε τις
ολιγοπωλιακές και μονοπωλιακές καταστάσεις στην αγορά.

Θέλω εδώ να προσθέσω ότι στην εισηγητική έκθεση αναφέρεται ρητά η
πρόθεση του νομοθέτη να λειτουργήσει το νέο πλαίσιο, υπέρ του καταναλωτή.

(L. M)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτό ακριβώς το πνεύμα και το γράμμα όμως, του νόμου είναι και η δική μου παρέμβαση. Έχω εδώ και πολύ καιρό επισημάνει την ανάγκη να εξετάσουμε τα όσα συμβαίνουν στο νέο σύστημα διανομής των αγαθών, να εξετάσουμε δηλαδή τον ανταγωνισμό, τις συγκεντρώσεις, τις τάσεις, το λιανεμπόριο.

Δεν θέλω να κουράσω την Εθνική Αντιπροσωπεία με πίνακες και στοιχεία που αποδεικνύουν τη δεινή θέση, στην οποία βρίσκονται οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σήμερα. Όλοι συμφωνούμε και στεκόμαστε σκεπτικοί και μελαγχολικοί μπροστά στα νέα δεδομένα. Την περίοδο 1990-1993 έκλεισαν 160.000 μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Οι νέες θέσεις εργασίας των υπερκαταστημάτων δεν μπορούν καν να απορροφήσουν τους απολυμένους και τους πτωχεύσαντες. Οι δήθεν φθηνές τιμές των υπερκαταστημάτων είναι στην ουσία τους ακριβές, λόγω της υπερκατανάλωσης που δημιουργείται. Τα ποιοτικά προϊόντα εξοβελίζονται ως μη αποδοτικά, συμπιέζεται το κόστος στην εγχώρια βιομηχανία και τα αγροτικά προϊόντα υψηλής ποιότητας, οι μη οργανικές καλλιέργειες δεν προωθούνται.

Στόχος των υπερκαταστημάτων δεν είναι το όφελος του καταναλωτή, αλλά το διαθέσιμο εισόδημα για κατανάλωση και η χωρητικότητα του αυτοκινήτου, που με τις νέες τεχνικές του μάρκετινγκ παρομοιάζεται με μεγάλο καρότσι

σούπερ-μάρκετ.

Στη Διάρκη Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου άκουσα τους συναδέλφους όλων των κομμάτων και όλους τους φορείς. Κανείς δεν είχε αντίρρηση να ληφθούν μέτρα υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και να τεθούν και κάποιοι περιορισμοί στην επέκταση, που θα καταλήξει σε δεσπόζουσα θέση -και θυμηθείτε το αυτό- των υπερκαταστημάτων.

Ο Υπουργός Εμπορίου είπε στην Επιτροπή ότι συνέστησε επιτροπή για να εξετάσει το θεσμικό πλαίσιο στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Καλή η Επιτροπή, αλλά καλή και η άμεση δράση.

Σας καλώ, λοιπόν, να ακολουθήσουμε την πρακτική Μπαλαντίρ, που ανέστειλε τις άδειες για υπερκαταστήματα, να δούμε τους νόμους Ρουαγιά και Σαπέν, το Βελγικό νόμο. Επίσης να δούμε το σουηδικό μοντέλο, όπου μια συνεταιριστική οργάνωση, αλυσίδα υπερκαταστημάτων, ελέγχει το 25% της αγοράς και δεν είναι ανάγκη εκεί να υπάρχει νόμος, γιατί το κράτος και ο πολίτης-καταναλωτής προστατεύονται άμεσα στην εμπορική τακτική.

Δεν καταλαβαίνω, γιατί θα πρέπει πάντοτε να είμαστε ουραγοί στις θεσμικές εξελίξεις και να αντιγράφουμε άλλα πλαίσια. Εμείς θεσμοθετούμε για την Ελλάδα, δεν παραβαίνουμε κοινοτικές διατάξεις, έτσι βλέπουμε τα πράγματα και έτσι θέλουμε να εξελιχθούν.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα είναι άμεσης προτεραιότητας και ζωτικής εθνικής σημασίας. Τι θα γίνει με τις ακριτικές και παραμεθόριες περιοχές; Αντιλαμβάνεσθε τι εννοώ. Ας μη χύνουμε μετά κροκοδείλια δάκρυα για τον αφελληνισμό της εγχώριας βιομηχανίας, βιοτεχνίας και του εμπορίου.

Αλλά και σε εγχώρια μόνο διάσταση, αν δούμε πως εξελίσσεται ο εμπορικός ιστός, θα παρατηρήσουμε ότι διαλύεται. Τι συμβαίνει μετά στον κοινωνικό ιστό; Διάλυση και απρόβλεπτες πλέον συνέπειες και καταστάσεις.

Το επαναλαμβάνω προς τον Υπουργό Εμπορίου, που δεσμεύτηκε στη Διάρκη Επιτροπή για νομοθετική ρύθμιση, όταν η Επιτροπή του Υπουργείου Εμπορίου συγκεντρώσει τα στοιχεία. Ας αναστείλουμε εμείς τις άδειες άνω των 800 τ.μ. από τώρα, ή ας ορίσουμε, με την προσθήκη άρθρου, την κλιμάκωση των τετραγωνικών μέτρων ανά περιφέρεια, περιοχή και πόλη.

Παράλληλα βέβαια θα καθορίσουμε και την απόσταση μεταξύ των υπερκαταστημάτων, γιατί δεν νοείται να υπάρχουν τρία συνεχιζόμενα καταστήματα 800 τ.μ., που στην ουσία μας κάνουν 2.400 τ.μ. Εάν θέλουμε να υπάρξει άμεση διευθέτηση του θέματος, τότε μπορούμε να το συμπεριλάβουμε στη γενική διάταξη του άρθρου 3, με εδάφιο α', που μπορεί να προστεθεί, όπου θα αναφέρεται εκεί ο περιορισμός. Υπάρχει άλλωστε και άποψη έγκριτων

νομικών γι' αυτό.

Μετά απ' αυτά που ακούσαμε και στην Επιτροπή, έχουμε τη σύμφωνη γνώμη όλου του εμπορικού κόσμου, των επαγγελματικών οργανώσεων, των φορέων κλπ και πολλών συναδέλφων όλων των πολιτικών παρατάξεων. Πρέπει να θέσουμε όριο στην επιφάνεια των υπερκαταστημάτων και στη χωροθέτησή τους.

Το θέμα είναι πολύ μεγάλο. Αγγίζει την εγχώρια βιομηχανία, βιοτεχνία, τον Έλληνα καταναλωτή, τις ακριτικές παραμεθόριες περιοχές, τα ποιοτικά προϊόντα, την ανεργία και τον κοινωνικό ιστό της χώρας.

(GH)

Βέβαια ακούστηκε και από τον συνάδελφο εισηγητή του ΚΚΕ, ότι είναι συγκλονιστική πράγματι η εικόνα του λιανικού εμπορίου αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα. Σήμερα ελέγχουν 13 επιχειρήσεις το 25% του λιανικού εμπορίου και 60 επιχειρήσεις το 75%. Πού θα οδηγηθούμε με τις σταδιακές συγχωνεύσεις και εξαγορές; Μερικές, πολύ λίγες, πολυεθνικές θα ελέγχουν το σύνολο της διανομής και της διάθεσης των αγαθών. Αυτοί οι προβληματισμοί είναι και ανησυχία όλων των συνδικαλιστών και επαγγελματικών οργανώσεων. Ποιός θα μπορέσει μετά να ισχυρισθεί ότι θεσμοθετήσαμε για το καλό του καταναλωτή και της εγχώριας βιομηχανίας και βιοτεχνίας;

Σκεφθείτε ότι ^{οι}13 μεγαλύτερες αλυσίδες υπερκαταστημάτων έχουν εγγράψει 7,5 δισ. ως προμήθεια στην ουσία, για να δεχθούν να εμφανίσουν ορισμένα προϊόντα στα ράφια τους. Ποιός χρεώνεται αυτό το ποσό; Έχουμε παράδειγμα μεγάλης επιχείρησης, όπου έχει βγει έξω από πολυκατάστημα γιατί δεν συμφωνούσε στις μεγάλες εκπτώσεις που έπρεπε να δώσει.

Η απάντηση είναι πρόδηλη. Πόσο θα αντέξουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Οι επιχειρήσεις αυτές δεν αντέχουν τον πόλεμο τιμών από τις μεγάλες και θα πρέπει να επιλέξουν ανάμεσα στην απορρόφηση από τα καρτέλ και την πτώχευση.

Όταν μιλούμε, λοιπόν, για δεσπόζουσα θέση στην αγορά, πρέπει να

κατανοούμε τον όρο με την δυναμική έννοια και όχι με την στατική. Τώρα αναπτύσσονται οι πολυεθνικές, μετά απορροφούνται οι μικρομεσαίες , μετά συγχωνεύονται οι μεγάλες και έχουμε μπροστά μας την ολιγοπωλιακή κατάσταση στην αγορά.

Ποιός θα είναι ο αποδέκτης αυτής της εξέλιξης με την άνοδο των τιμών; Αφήνω την απάντηση να την δώσετε εσείς. Επιζητώ , όμως , την πρακτική απάντηση να την δώσουμε με την νομοθεσία. Ζητώ τα υπερκαταστήματα να λειτουργήσουν παράλληλα με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις υπέρ του υγιούς ανταγωνισμού και προς όφελος του καταναλωτή.

Οι τοπικές κοινωνίες στην Ελλάδα θα πληρώσουν ακριβά το νόμισμα της αλόγιστης επέκτασης και ανάπτυξης των πολυεθνικών. Τα υπερκαταστήματα ούτε τροφοδοτούνται από τοπικά προϊόντα , ούτε επενδύουν τα κέρδη τους στον τόπο που λειτουργούν. Άρα μιλούμε πρώτα για αφαίμαξη και πολύ μετά για προσφορά.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι στιγμές είναι κρίσιμες, θα έλεγα, ιστορικής σημασίας για το λιανικό εμπόριο και για το νέο σύστημα διανομής των αγαθών στον τόπο μας. Συνδέονται άμεσα με την εγχώρια βιομηχανία, βιοτεχνία, το εμπόριο και την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας. Οι τοπικές κοινωνίες αναζητούν την ανάπτυξη και οι ακριτικές

και παραμεθόριες περιοχές τη λύση μέσα από βιώσιμες και υγιείς συνθήκες ανταγωνισμού. Έχουμε υποχρέωση να νομοθετήσουμε ανάλογα με τις ανάγκες και παράλληλα να λάβουμε σοβαρά υπόψη μας την ιδιαιτερότητα της περιφέρειας.

Κύριε Υπουργέ, έχουμε καταθέσει μία τροπολογία και πιστεύω ότι υπάρχουν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις να μπει ένας φραγμός σε αυτή την ασυδοσία, θα έλεγα, της επέκτασης των πολυκαταστημάτων. Δίνονται πολλές δυνατότητες, είτε με τον περιορισμό των τετραγωνικών, είτε με το πάγωμα των αδειών, αλλά πάνω απ' όλα, επειδή πρόσφατα ψηφίσαμε το νόμο για την Τοπική Αυτοδιοίκηση,ας αφήσουμε στις τοπικές κοινωνίες να επιλέξουν το μοντέλο και το τρόπο που πρέπει να αναπτυχθούν. Δεν μπορούμε σε καμμία περίπτωση να δεχθούμε κάτι τέτοιο. Ήδη εκείνο που μπορώ να αναφέρω είναι ότι ο νόμος μου είναι ανάστατος με αυτό που πάει να συμβεί στην περιοχή. Είναι ανάστατοι όλοι οι φορείς, όχι μόνο οι εμπορικοί, αλλά το σύνολο των φορέων. Ήδη συντονιστικό όργανο έχει επισκεφθεί και έχει επιδώσει κάποιο υπόμνημα σε όλους. Πιστεύω λοιπόν, ότι σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει να συμβεί κάτι τέτοιο, διότι τότε όλοι μας θα κάνουμε απολογισμό και θα είναι πολύ σκληρός για όλους μας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

165

03LM 4/3 Σφος ΓΡΕΚΑΣ Δφος ΓΑΛΑΖΟΥΛ 07.02.1995 BQ0207GH

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Ιωάννης Δριβελέγκας, Βουλευτής Χαλκιδικής, έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο τροποποιούνται κρίσιμες διατάξεις του νόμου 703/77 "περί ελέγχου μονοπωλίων, ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού." Και η πρωτοβουλία σας, κύριε Υπουργέ, να καταθέσετε αυτό το νομοσχέδιο συνιστά αναμφίβολα μία θετική, αλλά και αναγκαία εξέλιξη στις σημερινές συνθήκες.

(κτ)

Οι βελτιωτικές πράγματι μεταβολές στο ισχύον καθεστώς στοχεύουν στη διασφάλιση συνθηκών ελεύθερου ανταγωνισμού σε μία ανοικτή οικονομία αγοράς, όπως είναι η ελληνική.

Για τον εμπορικό κόσμο, αλλά και για τους καταναλωτές το νομοσχέδιο έχει μέγιστη σημασία, κύριοι συνάδελφοι, ιδιαίτερα στη σημερινή περίοδο, στην οποία ο υγιής και θεμιτός ανταγωνισμός διαδραματίζει κεντρικό ρόλο για την ίδια την επιβίωση και ανάπτυξη των υγιών μικρομεσαίων εμπορικών επιχειρήσεων. Είμαι, όμως, υποχρεωμένος, κύριε Υπουργέ, να επισημάνω ότι παρόλες τις θετικές πλευρές του σχεδίου νόμου υπάρχουν και θέματα στα οποία δεν δίνε~~ται~~ται ιδιαίτερη έμφαση. Ένα από αυτά, από τα μεγάλα οικονομικά και κοινωνικά θέματα που μας απασχολεί αυτή την περίοδο, είναι η λειτουργία των ξένων πολυεθνικών εμπορικών επιχειρήσεων στην ελληνική αγορά.

Οι μεγάλες πολυεθνικές αλυσίδες ιδρύουν υπερκαταστήματα πολλών χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων, ακόμη και στην περιφέρεια. Εφαρμόζουν πωλήσεις, μεθόδους πωλήσεων κάτω του κόστους για ορισμένα προϊόντα, προγραμματίζουν ζημιές δισεκατομμυρίων για τα πρώτα χρόνια λειτουργίας τους και οδηγούν σε κλείσιμο και πολλές φορές σε χρεωκοπία χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι μικρές αυτές επιχειρήσεις της χώρας μας και ιδιαίτερα της υπαίθρου υφίστανται ένα αθέμιτο ανταγωνισμό, ένα ανελέητο, θα έλεγα, διωγμό από μεγάλα συγκροτήματα πώλησης, τα οποία χρησιμοποιούν παράνομες μεθόδους προώθησης προϊόντων. Πωλήσεις κάτω του κόστους, αθέμιτες και παραπλανητικές διαφημίσεις, εικονικές προσφορές, εκπτώσεις κ.λ.π.

Επιτρέψτε μου να σας αναφέρω δύο ακραία υπαρκτά, όμως, παραδείγματα αθέμιτου ανταγωνισμού.

Πολυκατάστημα στην περιφέρεια πωλούσε 5 δρχ. το κιλό τη ζάχαρι. Είναι ή δεν είναι, κύριε Υπουργέ, πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού;

Και δεύτερον: Επίσης πολυκατάστημα σε κάποια στιγμή της λειτουργίας του επέτρεψε στους καταναλωτές να περάσουν από τα ταμεία χωρίς να πληρώσουν.

Αυτή η πράξη, κύριε Υπουργέ, εκτός από πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού παραβαίνει προφανώς και τη φορολογική νομοθεσία. Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι πρέπει να τεθεί ένα τέλος σε τέτοιες ενέργειες που προκαλούν μόνο ζημιά στην αγορά.

Η λειτουργία τέτοιων καρτέλ πολυκαταστημάτων, με μεθόδους αθέμιτου ανταγωνισμού, όχι μόνο δεν βοηθάει τον καταναλωτή, αλλά θα έχει ολέθριες και πολλές φορές καταστροφικές συνέπειες για χιλιάδες καταστήματα της

ελληνικής υπαίθρου. Χιλιάδες οικογένειες οδηγούνται έτσι στην ανεργία, χωρίς μάλιστα να υπάρχει διέξοδος στην αγορά εργασίας.

Είναι γνωστό ότι η Ελλάδα έχει περίπου 10.000 δήμους και κοινότητες και η ύπαιθρός μας είναι οικονομικά διαρθρωμένη έτσι που να βασίζεται σε μικρές επιχειρήσεις που έχουν αναφορά στη γειτονιά, στο χωριό και στις μικρές πόλεις. Ο αφανισμός αυτών των επιχειρήσεων εμπεριέχει τον κίνδυνο διάρρηξης του κοινωνικού ιστού.

Η αγωνία μας, κύριε Υπουργέ, γίνεται μεγαλύτερη για τις παραμεθόριες και τις νησιωτικές περιοχές. Στην Αίθουσα αυτή, αγαπητοί συνάδελφοι, κατανοούμε πάντα όλοι μας τα ιδιαίτερα προβλήματα αυτών των περιοχών και εκφραζουμε καλόπιστα τη συμπάθειά μας στους κατοίκους της υπαίθρου. Καιρός, όμως, είναι έμπρακτα να δείξουμε τη θέλησή μας και να κρατήσουμε σε λειτουργία τις επιχειρήσεις αυτές.

Επίσης, κύριοι συνάδελφοι, η λειτουργία των πολυκαταστημάτων πρέπει να συμμετέχει στον υγιή ανταγωνισμό υπέρ της ελληνικής βιομηχανίας, βιοτεχνίας και ιδιαίτερα της γεωργικής παραγωγής, προς όφελος και του Έλληνα παραγωγού, παράλληλα με το συμφέρον του Έλληνα καταναλωτή. Πολλές είναι οι αρνητικές συνέπειες της λειτουργίας των πολυκαταστημάτων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος

169

03GM 4/3 Σφος ΚΩΝΣΤΑΝΤ Δφος ΧΑΤΖΗΑΝΔ 07.02.1995 BR0207KZ

της Βουλής κύριος ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ ΖΑΚΟΛΙΚΟΣ)

Αγαπητοί συνάδελφοι, δεν έχουμε χρεία πολλών επιχειρημάτων, όταν έχουμε την άποψη όλων των ενδιαφερομένων επαγγελματικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων της χώρας, ΓΣΕΒΕ, ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ, κ.λ.π. που συμφωνούν με τις παραπάνω επισημάνσεις.

(310)

Είμαι βέβαιος, κ. Υπουργέ, ότι και σεις ανησυχείτε, όπως άλλωστε δηλώσατε και στην κοινοβουλευτική Επιτροπή και πρέπει άμεσα το Υπουργείο σας να λάβει μέτρα, γιατί κάθε μέρα που περνάει δημιουργεί καταστάσεις μη αναστρέψιμες. Και ένα τέτοιο μέτρο είναι η υιοθέτηση εκ μέρους σας της τροπολογίας, που εμπρόθεσμα έχουμε καταθέσει μαζί με άλλους συναδέλφους. Είναι μια ρύθμιση, που κατ' αναλογία ισχύει και στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ανέφερε και ο συνάδελφος κ. Αργύρης και είναι γεγονός ότι αυτή η ρύθμιση είναι συμβατή με τα Κοινοτικά δεδομένα.

(Χειροκροτήματα από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παυσανίας Ζακολίκος): Ο κ. Δρυς έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ: Θα σας παρακαλέσω, κ. Πρόεδρε, να προηγηθεί ο κ. ^{είχαμε κτεθεί} Σπυριούννης, γιατί μόλις μπήκα στην Αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παυσανίας Ζακολίκος): Δηλαδή θέλετε να "πιάσετε" το κλίμα της Αίθουσας;

Ο κ. Σπυριούννης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΝΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, ο κ. Ακριτίδης προσδιόρισε το ιστορικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο κινήθηκαν οι δυο κοσμοθεωρίες, στην μεταδιπολική τουλάχιστον, με βάση τα στοιχεία που στήριξαν τις εξελίξεις τους, φάση, στην σύγκρουση των δύο κόσμων: Της

ελεύθερης αγοράς από τη μια μεριά και της ελεγχόμενης οικονομίας από την άλλη.

Το σύστημα το οικονομικό δεν είναι μόνο οικονομικό. Στηρίζεται, πλαισιώνεται και προσδιορίζεται από το πολιτικό στοιχείο, αυτό που δίνει τη συγκεκριμένη υπόσταση στη συγκεκριμένη χρονική διάσταση, που προσδιορίζει το περιεχόμενο ^{(και} το προωθεί ή το αναστέλλει, αναλόγως με το πολιτικό σκεπτικό.

Η οικονομία εμπεριέχει, στη λειτουργία της παραγωγής, το ανθρώπινο στοιχείο, ούτως ή άλλως, αλλά το πολιτικό στοιχείο δίνει την προτεραιότητα. Στο πολιτικό στοιχείο της συμπαθούς Αριστεράς πλευράς υπήρχε αγορά, με την έννοια όμως ότι καθοριζόταν με μια στρόφιγγα η λειτουργία του παράγοντα "τιμές", έτσι που να υπηρετείται η α ή η β επιδίωξη, κατά παράβαση των κανόνων της υγιούς οικονομίας. Και αυτό πληρώθηκε τραγικά.

Από την άλλη μεριά το φιλελεύθερο σύστημα πάει να συνδυάσει την τριγωνική εικόνα, προσφορά-ζήτηση-τιμές, σε ένα όμως πλαίσιο, που παραβλέπει πολλές φορές, στην επίκληση και την επιδίωξη του κέρδους, το κοινωνικό στοιχείο.

Η μεσαία γραμμή έρχεται να συνδυάσει αυτές τις δυο ακραίες πορείες. Και πιστεύω ότι οι εξελίξεις των πραγμάτων, όταν τεθούν κάτω από τον

έλεγχο και την αξιοποίηση της εμπειρίας, θα εξασφαλίσουν αυτό που στην οικονομία αποτελεί και πρέπει να αποτελεί, πάγια επιδίωξη: Την οικονομική εξέλιξη, μέσα από κοινωνικό πρίσμα. Το κέρδος, αλλά ποτέ την παραβίαση της ανθρώπινης πλευράς. Την ελεύθερη οικονομία της αγοράς, με τη συνείδηση ότι δεν μπορεί να λύσει όλα τα προβλήματα, όπως δεν μπορεί να λύσει το πρόβλημα της πλήρους απασχόλησης, δεν μπορεί να λύσει το πρόβλημα του περιβάλλοντος, που έχει καταστεί τόσο εκρηκτικό.

Έτσι καλούμαστε από τα πράγματα να έλθουμε να αρμονίσουμε σε συγκεκριμένες επιλογές, αυτή την πορεία που θα κάνει πράξη την κοινωνικοοικονομική επιδίωξη, την οικονομία και την κοινωνική πλευρά.

Το παρόν νομοσχέδιο έρχεται -και απορώ γιατί η Νέα Δημοκρατία έκανε τόσο αυστηρή κριτική- και κινείται στο πλαίσιο του ν. 703/77, με τις τροποποιήσεις του ν.1832/82, του ν.1934/91 και του ν.2000/91.

Ακ

Έρχεται να κάνει την ενδιάμεση εμπειρία, συγκεκριμένες πράξεις, συγκεκριμένη ρύθμιση και, βεβαίως, να συγκροτήσει, μέσα στον κοινοτικό κανονισμό τον 4062 -αν θυμάμαι καλά- και τα αντίστοιχα άρθρα του, τους επιβαλλόμενους ελέγχους, ~~με το συγκεκριμένο χώρο της συγκέντρωσης των επιχειρήσεων,~~ με το συγκεκριμένο χώρο της συγκέντρωσης των επιχειρήσεων, για να διατηρείται ακεραία η έννοια της ελεύθερης αγοράς, χωρίς διαστρεβλώσεις και χωρίς παραβιάσεις. Έρχεται να ^{τους} συγκροτήσει, με το σκεπτικό -επαναλαμβάνω- που πηγάζει από τη συγκροτηθείσα εμπειρία, μέσα στην κοινοτική σκέψη. Γιατί, οφείλουμε να το ομολογήσουμε, δεν περνάει πλέον τι ισχύει. Δεν είναι μόνο το 1.170.000.000 -αν δεν με απατά η μνήμη- από τον προϋπολογισμό, που θα έχουμε καθαρές εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το πακέτο Ντελόρ 1 και το πακέτο Ντελόρ 2. . . . Από την άλλη μεριά θα έχουμε τις γνωστές ανατολίτικες πονηριές. Εδώ πρέπει να ξεκαθαρίζουμε τα πράγματα. Θα πληρώσουμε και το τίμημα. Και ανάγεται στη δική μας ικανότητα να συγκροτήσουμε το δυναμικό μας και την ένταξή μας, με τρόπο ώστε να μειώνουμε αυτό το τίμημα. Αυτό το τίμημα να το κρατούμε σε πλαίσια ελεγχόμενα. Να μην παραβιάζουν την ταυτότητά μας και να μην καταστρέφουν τις μικρομεσαίες -για να μείνω στο χώρο του νομοσχεδίου- επιχειρήσεις.

Πού θα γίνει αυτή η συγκέντρωση και μέχρι ποιο σημείο θα ελεγχθεί διοικητικά και δικαστικά, είναι ζήτημα πλέον, σοφίας επιλογών, ώστε να εξασφαλίσουμε ει δυνατόν "και την πίτα γερή και το σκύλο χορτάτο".

Το παρόν λοιπόν νομοσχέδιο κινείται μέσα στο σύστημα του Ν.703. Και με τη συνείδηση αυτή, η συμπαθής Νέα Δημοκρατία θα έπρεπε να είναι περισσότερο επιεικής στην κριτική της, ή τουλάχιστον να αναφέρει στοιχεία για να μας πείθει για την ανεπάρκεια της νέας ρύθμισης. § Βασικό στοιχείο στη νέα ρύθμιση είναι η παρεμβολή -την είχε και δυνητικά ο Ν.703- της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός είναι επιτρεπτός, όταν όμως είναι υγιής, όταν δεν υπερβαίνει τα όρια και εμπίπτει στο πλαίσιο του αθέμιτου ανταγωνισμού.

Και πώς θα ελεγχθεί λοιπόν αυτή η υπερσυγκέντρωση, ο κίνδυνος της εξαφάνισης από την υπερσυγκέντρωση των ομοίων, μικρών ή μεγαλύτερων επιχειρήσεων; Πώς θα διατηρηθούν οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για να εξασφαλιστεί ο όρος "υγιής ανταγωνισμός";

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έρχεται με τη δικαιοδοτική της πλέον εξουσία, με τη διοικητική της εξουσία, την επάλληλη προς τη δικαστική εξουσία, να ελέγξει και προληπτικά και κατασταλτικά αυτή την ομαλή ένταξη, αυτή την τήρηση των όρων του ανταγωνισμού. Όταν θα έλθουμε στα σχετικά άρθρα θα

175

03LD 3/3 Σφος ΚΟΛΙΟΥΣΗ Δφος ΔΕΔΑΚΗ 07.02.1995 ΒΤ0207ΑΚ

δούμε τις λεπτομέρειες που συγκροτούν το σκεπτικό του νομοθέτη. Και
ελπίζω ότι με την επιβαλλόμενη συναίνεση και ευθύνη όλων μας -ελπίζω!- να
πετύχουμε τον καλύτερο συνδυασμό, ελπίδα για την οποία εξ άλλου μας έχει
συνηθίσει το Υπουργείο Εμπορίου ~~που~~ είναι ευαίσθητο στην έννοια της
αποδοχής γόνιμων προτάσεων που θα ολοκληρώνουν τη νομοθετική συγκρότηση.

(ΡΑ)

Η ανεξάρτητη επιτροπή έχει τώρα την δυνατότητα να κρίνει πλέον προληπτικά, αν η συγκεκριμένη συγκέντρωση υπάρχει μέσα στα συγκεκριμένα στοιχεία, που προσδιορίζει το ίδιο το νομοσχέδιο, εάν δεν υπερβαίνει το μερίδιο της αγοράς. Αν τώρα με βάση την έκταση της αγοράς, μπορεί να αναπτύξει την συγχώνευση με το όριο των 50 εκατ. ECU, και τηρεί τους προβλεπόμενους κανόνες υγιούς ανταγωνισμού, να ελέγξει με συγκεκριμένα, αποφασιστική λειτουργία και δικαιοδοσία.

Από την άλλη μεριά μπαίνει το πολιτικό στοιχείο, για το οποίο μίλησα αρχικά, διότι ποτέ δεν είναι ανεξάρτητη η οικονομία. Δεν είναι μόνο το οικονομικό στοιχείο, είναι και το πολιτικό στοιχείο. Έρχεται λοιπόν το πολιτικό στοιχείο, που ειδικά προβλήματα οικονομικών συμφερόντων επιβάλλουν. ^{Είναι} η πρόνοια και η ευελιξία ^{που} ~~η~~ συμπαθής Αριστερά δεν κατόρθωσε να συγκροτήσει και αυτό είναι το πρόβλημά τους. Λυπάμαι βέβαια που γίνεται, αλλά θα μείνουν στο 4,5%. Δεν μπόρεσαν να συγκροτήσουν την ανανεωτική τους, την προσαρμοστική τους ευελιξία, ώστε να υπερβούν τους εαυτούς τους στα σημεία που αποτελούσαν τις άγκυρες ενός γραφειοκρατικού δογματικού συστήματος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κ. βουλευτή).

Το νομοσχέδιο λοιπόν βάζει -με την ευελιξία που οφείλει να τηρήσει για την κατοχύρωση αυτής της ρύθμισης- την ευελιξία και του πολιτικού στοιχείου. Όταν λοιπόν ο Υπουργός Εμπορίου....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Κύριε Σπυριούνη, έχετε τελειώσει αλλά πείτε μου πόσο χρόνο θέλετε ακόμη για να ολοκληρώσετε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω αμέσως. Εάν δεν είχατε μιλήσει θα είχα ήδη τελειώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Δεν το ήξερα αυτό. Πείτε μου ότι θέλω μισό λεπτό ακόμη.

Συνεχίστε λοιπόν.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Εάν οι Υπουργοί Εμπορίου και Εθνικής Οικονομίας κρίνουν ότι τα οικονομικά κριτήρια της συγχώνευσης έχουν πλεονεκτήματα ώστε να επιτρέπεται η συγκέντρωση, αυτή είναι η ευελιξία. Το δίκαιο δεν μπορεί να είναι στατικό και ο νομοθέτης όταν προνοεί δίνει αυτή την δυναμική ικανότητα του δικαίου να καλύπτει μία μακρόχρονη ή μία ευρύτερη σε χώρο προοπτική. Όταν ο νομοθέτης έχει στατική αντίληψη, κάθε μέρα πρέπει να φτιάχνουμε και ένα νόμο.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Ο κ. Δρυς έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ για την προηγούμενη βοήθειά σας. Μόλις είχαμε τελειώσει το ΚΤΕΕ [✓]εωργίας και γι' αυτό δεν ήταν δυνατόν να πάρω το λόγο αμέσως.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι δύο είναι τα βασικά σημεία αυτού του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα.

Το ένα είναι η ίδρυση μιας ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, της Επιτροπής Ανταγωνισμού και το άλλο είναι η συγκέντρωση των επιχειρήσεων την οποία πρέπει να αντιμετωπίσουμε με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο έτσι ώστε να προσαρμοσθεί στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας.

Είναι γεγονός ότι ο κρατικός τομέας και ιδιαίτερα το Υπουργείο Εμπορίου δεν διαθέτει σήμερα μία κατάλληλη οργάνωση, η οποία να δίνει την αναγκαία πληροφόρηση στη Βουλή για το δυναμικό και τη στάση που διαμορφώνεται στους κλάδους της οικονομίας, ιδιαίτερα στον τομέα του Εμπορίου. Από αυτήν λοιπόν την άποψη εάν η νέα αυτή ανεξάρτητη αρχή, αυτή η Επιτροπή Ανταγωνισμού λειτουργήσει απρόσκοπτα, θα μπορέσει και να καταγράψει αλλά και να ελέγξει αποτελεσματικά τον ανταγωνισμό.

Το νομοσχέδιο στο τμήμα του αυτό μας βρίσκει σύμφωνους και πιστεύω ότι ο Υπουργός Εμπορίου θα οργανώσει κατάλληλα τη νέα αυτή διοικητική αρχή, δηλαδή την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Στο δεύτερο σημαντικό θέμα, του ελέγχου των συγκεντρώσεων, νομίζω ότι πρέπει όλοι να συμφωνήσουμε ότι είναι ανάγκη να αποτρέψουμε τις ολιγοπωλιακές και μονοπωλιακές καταστάσεις που όλο και περισσότερο αναπτύσσονται στην αγορά.

Θέλω εδώ να προσθέσω ότι στην εισηγητική έκθεση αναφέρεται ρητά η πρόθεση του νομοθέτη, να λειτουργήσει ένα νέο πλαίσιο υπέρ του καταναλωτή και στην πατρίδα μας, όπως ακριβώς λειτουργούν τέτοιες αντίστοιχες νομοθεσίες και σε πολλές άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.

Κύριε Πρόεδρε, ⁶ακριβώς αυτό το πνεύμα και το γράμμα του νόμου θα προσπαθήσω να αναπτύξω την παρέμβασή μου.

Εδώ και πολύ καιρό έχω επισημάνει την ανάγκη να εξετάσουμε τα όσα συμβαίνουν στο νέο σύστημα διανομής αγαθών στην πατρίδα μας.

Να εξετάσουμε δηλαδή, τον ανταγωνισμό, τις συγκεντρώσεις στο λιανεμπόριο, γιατί είναι γεγονός ότι τα τελευταία 4-5 χρόνια όλο και περισσότερο επιδεινώνεται η θέση στην οποία βρίσκονται οι μικρές και μεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις. Όλοι συμφωνούμε και είμαστε σκεπτικοί μπροστά στα νέα δεδομένα.

Την περίοδο 1990-93 έκλεισαν περίπου 150.000 μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα. Οι νέες θέσεις εργασίας των υπερκαταστημάτων, δεν μπορούν, δυστυχώς, να απορροφήσουν ούτε καν τους απολυμένους από τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Στόχος των υπερκαταστημάτων δεν είναι σήμερα το όφελος του καταναλωτή, με την ευρεία έννοια, αλλά είναι ^{το} πώς θα αντλήσουν ευκολότερα και όλο και περισσότερο, το διαθέσιμο εισόδημα του καταναλωτή.

Στην Διάρκη Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου άκουσα πάρα πολλούς συναδέλφους απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής, οι οποίοι αποδέχονται εν μέρει ή εν όλω τις απόψεις αυτές. Κανείς όμως, δεν είχε εκφράσει ευθεία αντίρρηση, τουλάχιστον για την αναγκαιότητα να ληφθούν μέτρα για την προστασία των μικρών και μεσαίων ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο λιανικό εμπόριο, έτσι ώστε να τεθούν περιορισμοί, όσον αφορά την ανάπτυξη δεσπόζουσας θέσης των υπερκαταστημάτων.

Ο Υπουργός Εμπορίου συνέστησε μία επιτροπή για να εξετάσει το θεσμικό πλαίσιο στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Νομίζω ότι είναι ανάγκη να λάβουμε σοβαρότερα υπόψη μας εδώ στο Κοινοβούλιο, την πρακτική που ακολουθήθηκε στη Γαλλία και ιδιαίτερα με το νόμο του Γάλλου Πρωθυπουργού Μπαλαντύρ, όπου ανέστειλε για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα τις άδειες για τη δημιουργία νέων υπερκαταστημάτων σε πόλεις οι οποίες έχουν πληθυσμό κάτω από 3.000 κατοίκους. Να δούμε τους νόμους Ρούαγιε και Σαπέν στο Βέλγιο και γενικότερα, να εξετάσουμε ακόμα και το σχετικό μοντέλο, το οποίο αποτελεί, κατά την άποψή μου, το καλύτερο νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των καταστημάτων λιανικού εμπορίου.

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι το θέμα είναι άμεσης και σημαντικής προτεραιότητας για την πατρίδα μας. Τι θα γίνει με τις ακριτικές, τις παραμεθόριες και τις νησιωτικές περιοχές από τις επιπτώσεις που θα έχει η ταχύτατη εξάπλωση των υπερκαταστημάτων και στις περιοχές αυτές; Νομίζω ότι θα έχουμε μία ταχύτατη εξαφάνιση όλων αυτών των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δημιουργία στην ουσία, μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών καταστάσεων και στις περιοχές αυτές και θα έχουμε τη διάλυση, κυριολεκτικά, του κοινωνικού ιστού των μικρών νησιωτικών, παραμεθόριων και ακριτικών περιοχών. Γι' αυτό το λόγο, κύριε Υπουργέ, είχαμε καταθέσει μία τροπολογία

-θα την αναπτύξουμε παρακάτω- και είχαμε προτείνει συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία μπορούν να ληφθούν, έτσι ώστε να υπάρξει, εάν θέλετε, ένας περιορισμός αυτής της ανεξέλεγκτης ανάπτυξης και δράσης αυτών των πολυκαταστημάτων ή των υπερκαταστημάτων.

Κρίνουμε σκόπιμο ότι ένα όριο των 800 τ.μ. ή μία άλλη επιφάνεια, είναι ένα μέγεθος πολυκαταστημάτων που θα μπορούσε να τεθεί από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, όπως βέβαια και μία απόσταση που θα μπορεί να έχει το ένα πολυκατάστημα από το άλλο. Γιατί, αν δεν τεθεί κανένας τέτοιος περιορισμός αποστάσεως, τότε είναι δυνατόν οι μεγάλες αυτές επιχειρήσεις να δημιουργούν καταστήματα-αλυσίδες και να επιτύχουν το επιθυμητό μέγεθος, το οποίο κρίνουν καταλληλότερο για την αγορά.

Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι η επιβολή ενός συγκεκριμένου περιορισμού πάνω στο συνολικό εμβαδόν της επιφάνειας των πολυκαταστημάτων, βαίνει προς την κατεύθυνση αποφυγής δημιουργίας πρακτικών που να δημιουργούν δεσπόζουσα θέση και συνεπακόλουθα, κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης των πολυκαταστημάτων αυτών.

Ειδικότερα σήμερα υπάρχουν επιχειρήσεις, οι οποίες ως εκ της φύσεως του είδους και της εν γένει δραστηριότητας την οποία ασκούν, έχουν την οικονομική δυνατότητα -και αυτός είναι ο μεγάλος κίνδυνος- να διαθέτουν

τεράστια ποσά για την αγορά μεγάλων εκτάσεων, προκειμένου να ανεγείρουν στις περιφέρειες των πόλεων νέα πολυκαταστήματα. Η πρακτική αυτή δημιουργεί εκ των πραγμάτων, άνισους όρους ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που το ελεύθερο και ανεξέλεγκτο πεδίο δράσης συγκεκριμένης επιχείρησης, δημιουργεί συνθήκες για κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης.

Μία τέτοια πρακτική αποκλείει την πρόσβαση στο πεδίο αγοράς άλλων μικρότερων επιχειρήσεων, υπάρχουσών είτε προστιθέμενων, να εισέλθουν στο εν λόγω πεδίο της αγοράς. Έτσι, μία επιχείρηση πολυκαταστημάτων που λειτουργεί χωρίς περιορισμούς και επιτήρηση, μπορεί να επιλέγει γεωγραφικά, στρατηγικά σημεία της αγοράς και να προσδιορίζει την εν γένει στρατηγική της κατά τη λειτουργία της αγοράς, αδιαφορώντας για τους υπάρχοντες ανταγωνιστές, μη πιεζόμενη από αυτούς και παρακωλύοντας τον ενεργό ανταγωνισμό και μη κινδυνεύοντας να υποστεί βλάβη από την ανεξάρτητη αυτή συμπεριφορά της.

(3XF)

Η θέσπιση, όμως, συγκεκριμένου περιοριστικού πλαισίου επιφάνει του ότι συμβαδίζει προς τις αρχές της ισόρροπης ανάπτυξης επιχειρήσεων, λειτουργεί αποτρεπτικά και στη δημιουργία καταολιγοπωλιακών, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, θέλω να τονίσω μόνο ότι οι στιγμές κρίσιμες για το ελληνικό εμπόριο και για το νέο σύστημα διανομής αγαθών στον τόπο μας. Συνδέονται άμεσα με την εγχώρια βιομηχανία βιοτεχνία και την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας μας. Οι τοπικές κοινωνίες μας αποζητούν την ανάπτυξη και οι ακριτικές παραμεθώριες περιοχές τη λύση μέσα από βιώσιμες και υγιείς συνανταγωνισμού.

Έχουμε υποχρέωση, λοιπόν, να νομοθετήσουμε ανάλογα με τις ανάγκες παράλληλα να λάβουμε σοβαρά υπόψη μας τις ιδιαιτερότητες των κοινωνιών μας στην περιφέρεια. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Ο κύριος Μπαλτάς έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Το νομοσχέδιο το οποίο συζητάμε σήμερα αφορά τον ανταγωνισμό. Μιλήσαμε για τον ανταγωνισμό και πολλές φορές δεν πήραμε υπόψη μας γενικότερο, το δοσμένο δηλαδή, οικονομικό σύστημα μέσα στο οποίο

λειτουργούμε και λειτουργεί και αυτός ο ανταγωνισμός, και του οποίου μάλιστα οικονομικού συστήματος είναι η ουσία.

Είναι καλό το οικονομικοκοινωνικό σύστημα που έχουμε σήμερα; Είναι άσχημο; Γεγονός είναι πάντως ότι αυτό το σύστημα δεν έπεσε από τον ουρανό. Ήρθε νομοτελειακά και ύστερα από αγώνες, φανταστικούς αγώνες για την απελευθέρωση των κολλίγων από τους φεουδάρχες και το σύστημα τούτο τους διευκόλυνε προς αυτή την κατεύθυνση.

Βεβαίως, αυτό το σύστημα μπορεί να είναι καλύτερο από το φεουδαρχικό. Δεν είναι καλό. Υπάρχει άλλο καλύτερο στο οποίο πρέπει να προσβλέπουμε. Έχουμε παραδείγματα ενός άλλου καλύτερου συστήματος που σήμερα να υπάρχει διεθνώς για να το συγκρίνουμε; Δυστυχώς όχι. Το σύστημα αυτό είναι σήμερα παγκόσμιο, έχει τις ιδιομορφίες του, έχει τις διαφορές του από χώρα σε χώρα, έχει την εξέλιξή του.

Ο ανταγωνισμός, λοιπόν, είναι κάτι μέσα στην ουσία του ίδιου του συστήματος. Και ο ανταγωνισμός αυτός είναι που μερικές φορές το ελέγχει και άλλες φορές φεύγει από τον έλεγχό του.

Προσωπικά είχα πει και άλλες φορές ότι από τα πρώτα μαθήματα που διδάσκεται κανένας στην πολιτική οικονομία είναι ότι ο ανταγωνισμός σκοτώνει τον ανταγωνισμό. Ξεκινάμε από μια δοσμένη κατάσταση. Έχουμε μια,

ας υποθέσουμε, ισορροπία στην αγορά. Κάποιος, όμως, κάτι θα εφεύρει καλύτερο, είτε αυτό είναι υπηρεσίες, είτε είναι κυρίως μια καλύτερη τιμή στην αγορά, οπότε θα σκοτώσει τον διπλανό του και αυτός θα αναπτυχθεί σε μονοπωλιακή μορφή.

Όταν, λοιπόν, στην εξέλιξη του συστήματος φθάνουμε στη μονοπωλιακή μορφή, βρισκόμαστε μπροστά στην ανάγκη να παρέμβουμε, γιατί η олиγοπωλιακή ή μονοπωλιακή αυτή μορφή, σκοτώνοντας τον ανταγωνισμό, δημιουργεί παραισθήσεις στο ίδιο το σύστημα και δεν μπορεί να λειτουργήσει σε όφελος τουλάχιστον του καταναλωτή. Έτσι, λοιπόν, αναπτύχθηκαν οι νόμοι αντιτράστ στο τέλος του περασμένου αιώνα στην Αμερική και σιγά σιγά φθάσαμε και στην Ευρώπη. Δημιουργήθηκαν, λοιπόν, νέες καταστάσεις και ανάγκες ελέγχου του συστήματος.

Ο έλεγχος αυτός του συστήματος και ο έλεγχος του ανταγωνισμού δεν μπορεί να είναι απόλυτος.

(3 x P)

Τι κάνουμε λοιπόν; Δημιουργούμε ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να κινείται αυτός ο ανταγωνισμός λαμβάνοντας υπόψη τουλάχιστον δύο βασικά σημεία: Το ένα, ότι αυτό το πλαίσιο το θέτουμε μέσα σε εθνικά όρια. Αυτό το πλαίσιο πρέπει να λάβει υπόψη του και το τι γίνεται στη διεθνή αγορά. Το σύστημα είναι παγκόσμιο και δεν υπάρχει καμία πλέον εθνική αγορά που να είναι απομονωμένη. Ιστορικά περάσαμε από τέτοιους προστατευτισμούς και απομονωτισμούς. Δεν οδήγησαν πουθενά. Σας θυμίζω ότι στην αρχή της βιομηχανικής επανάστασης, όταν μειώνονταν οι εργάσιμες ώρες των εργατών της Αγγλίας, εκείνοι έσπαζαν τις μηχανές για να δουλεύουν 20 ώρες και όχι οκτώ που δουλεύουν σήμερα. Άλλη αντίδραση ήταν να απαγορεύουν την εξαγωγή τεχνολογίας από την Αγγλία για να μη δημιουργηθούν βιομηχανίες στη Γαλλία ή σε άλλες χώρες. Ούτε αυτό επέτυχε, διότι και βιομηχανίες δημιουργήθηκαν εκτός Αγγλίας και οι ώρες εργασίας κατέβηκαν και όλοι σήμερα είμαστε ως προς αυτό το σημείο κάπως ευτυχέστεροι από τα πρώτα χρόνια που ξεκίνησε το σύστημα.

Επανέρχομαι στον ανταγωνισμό. Δεν μπορούμε να τον σταματήσουμε και κανείς δεν θέλει να τον σταματήσει. Εάν στο σημερινό σύστημα ως έχει του αφαιρέσουμε εντελώς τον ανταγωνισμό, θα φθάσουμε στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό του οποίου τα αποτελέσματα μετά μία 70ετία ζούμε σήμερα.

Ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός απέτυχε όποιο όνομα και αν του έδωσαν, είτε υπαρκτό σοσιαλισμό, είτε κομμουνισμό. Δεν είχαν αλλάξει οι βασικές παραγωγικές σχέσεις μεταξύ εργαζόμενου και κεφαλαιούχου, όποια μορφή και αν είχε ο κεφαλαιούχος. Και θυμίζω σε ορισμένους, ότι ποτέ ο Μαρξ δεν είπε ότι ο κεφαλαιούχος μπορεί να είναι το κράτος και να είναι καλύτερος από τον ιδιώτη. Αποδείχθηκε ότι συνέβη ακριβώς το αντίθετο.

Ερχόμαστε λοιπόν μέσα στο δοσμένο σύστημα και πρέπει να αφήσουμε τον ανταγωνισμό να δουλέψει διότι είναι η ουσία του, το βοηθάει και βοηθάει στην κατανάλωση. Πρέπει όμως να αφεθεί ανεξέλεγκτο; Όχι. Εδώ είναι η παρέμβασή μας. Πως μπορούμε να παρέμβουμε; Μπορούμε να πηγαίνουμε πίσω από κάθε επιχείρηση και να λέμε ότι, εσύ ξεπέρασες τα όρια, σε σταματάμε, ή να πηγαίνουμε και να λέμε ότι σε τούτη την πόλη θα ρυθμίσουμε και στην άλλη που είναι μεγαλύτερη δεν το ρυθμίζουμε; Δεν γίνεται αυτό.

Δεν υπάρχει άλλη λύση παρά να βάλουμε ένα πλαίσιο. Να ρυθμίσουμε αυτό το πλαίσιο, να το οριοθετήσουμε και μέσα του να βάλουμε και ορισμένους κανόνες του παιχνιδιού. Αυτό κάνει το νομοσχέδιο. Δεν είναι το απόλυτο, δεν λύνει τα προβλήματα του συστήματος, αλλά και δεν σταματά τον ανταγωνισμό και εν πάση περιπτώσει τον ελέγχει εις τρόπον ώστε να εξυπηρετείται ο καταναλωτής.

Ποιό είναι αυτό το πλαίσιο; Είναι πρώτον, ο έλεγχος όλων αυτών των μονοπωλιακών καταστάσεων. Αφήνεις τον ανταγωνισμό, αλλά τον ελέγχεις ταυτόχρονα για να μην περάσει ορισμένα όρια, ώστε να δημιουργήσει μονοπώλιο και να υπάρξουν παρεκτροπές. Αυτό το πλαίσιο δεν μπορεί να είναι ειδικευμένο. Από τα πράγματα πρέπει να είναι γενικό. Υπάρχουν η βιομηχανία, οι υπηρεσίες, το λιανεμπόριο, το χονδρεμπόριο, δηλαδή υπάρχουν πολλές λειτουργίες αυτού του συστήματος που πρέπει να μπουν μέσα στο πλαίσιο. Εκ των πραγμάτων λοιπόν πρέπει το πλαίσιο να είναι γενικό, και αυτό κάνει το νομοσχέδιο. Έφτιαξε ένα τέτοιο γενικό πλαίσιο ώστε να λύσει όλα τα προβλήματα; Όχι. Παίρνοντας όμως την εμπειρία του παρελθόντος, προσπαθώντας να την προβάλει σε ορισμένα χρόνια από εδώ και πέρα ^{για} να κινηθεί η όλη εξέλιξη του συστήματος ^{και} βάζει κανόνες παιχνιδιού και πλαίσιο.

Όπως είπαμε είναι προσαρμοσμένο στην ελληνική πραγματικότητα. Παίρνει όμως υπόψη ^{του} και το τι γίνεται γύρω μας. Δεν είμαστε και δεν πρέπει να είμαστε απομονωμένοι. Η απομόνωση δεν κάνει καλό στην οικονομία. Το ξάπλωμα βοηθάει την οικονομία. Αν λοιπόν σκεπτόμαστε να έχουμε και αυτό το ξάπλωμα της οικονομίας, τι πρέπει να έχουμε; Θα πω κάτι χοντρό για να μιλήσω τη γλώσσα με την οποία μιλήσαμε όλοι σήμερα. Μπορούμε με ένα

190

03XF 4/3 Σφος ΧΠΑΠΑΝΙΚ Δφος ΚΑΠΕΡΩΝΗ 07.02.1995 ΒΧ0207ΧΡ

μπακάλικο να ανταγωνιστούμε ένα σούπερ-μάρκετ; Αν μπορούμε, να το κάνουμε
και να πούμε να κάνουμε παντού μπακάλικά.

(DP)

Αν δεν γίνεται, όμως; Μπορεί μια μικρή ελληνική βιομηχανία να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που έχει η ευρωπαϊκή αγορά; Εάν μπορεί, να επιμείνουμε σ' αυτή τη βιομηχανία. Εάν δεν μπορεί, τί πρέπει να γίνει; Πρέπει να της σταματήσουμε την εξέλιξη; Πρέπει να τη σταματήσουμε να γίνει μεγαλύτερη; Πρέπει να τη μικρύνουμε ακόμα;

Αν σήμερα μιλάμε για την κατάντια της ελληνικής οικονομίας, είναι γιατί όλοι παραδεχόμαστε τη στεβλή ανάπτυξη. Πού οφείλεται η στρεβλή ανάπτυξη; Οφείλεται, κύριε Πρόεδρε, στον υπερπροστατευτισμό της κρατικής παρέμβασης προς ορισμένες κατευθύνσεις, δυστυχώς, αλλά αυτό μας οδήγησε στα χάλια που είμαστε σήμερα. Η ελευθερία, λοιπόν, ελεγχόμενη θα φέρει καλύτερα αποτελέσματα.

Και για να συγκεκριμενοποιήσουμε πάλι και να έρθουμε στο νομοσχέδιο, αυτό προσπαθεί το νομοσχέδιο: Να βάλει γενικά πλαίσια, να βάλει κανόνες μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που θα κινείται ο ανταγωνισμός, έτσι ώστε να βγει η χώρα μας από την απομόνωση, να μπορέσει να αναπτυχθεί να ανταποκριθεί στις σημερινές ανάγκες, για να μην έρθουν εδώ και εγκατασταθούν τα μονοπώλια και οι ξένες επιχειρήσεις, γιατί έρχονται αλματώδως και αυτό δεν το σταματάει κανένας. Πρέπει να είμαστε ρεαλιστές. Κουβέντες μπορεί να λέμε όλοι. Η πραγματικότητα, όμως, είναι ότι έρχονται. Και ευτυχώς που

βρέθηκαν ορισμένες ελληνικές επιχειρήσεις, από το 1970 και μετά, και πρόλαβαν να αντιληφθούν τι θα γινόταν.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω.

Έρχομαι τώρα στο θέμα των σουπερ μάρκετ. Ευτυχώς που ορισμένες ελληνικές επιχειρήσεις αντιλήφθηκαν που πηγαίνουμε και έφτιαξαν εδώ σουπερ μάρκετ. Μπορεί μερικά να αγοράζονται σήμερα...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Όλα μπορούν να αγοραστούν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΣ: Όλα μπορούν να αγοραστούν. Το θέμα, όμως, είναι ότι υπάρχει η ελληνική υποδομή και είναι σ' εμάς και σ' εκείνους να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες και να μην πουληθούν. Αν δεν υπήρχε, θα έρχονταν από τα πράγματα, λοιπόν, για να εγκατασταθούν εδώ.

Αυτά πρέπει να τα λάβουμε υπόψη μας. Είναι καλές οι κουβέντες. Είναι όμορφες και ωραίες και ακούγονται καλά στα αυτιά μας, αλλά η πραγματικότητα πρέπει να μας προσγειώσει.

Έρχομαι τώρα σε ιδιομορφίες, που υπάρχουν σε ορισμένους χώρους της πατρίδας μας, περισσότερο ευαίσθητους, για τους οποίους πρέπει να προσέξουμε ορισμένα πράγματα.

Κανείς δεν τα αρνήθηκε. Είμαστε, όμως, σήμερα σε θέση εδώ, γνωρίζουμε τι πρέπει να κάνουμε επ'ακριβώς; Εάν πούμε ότι βάζουμε 600 τετραγωνικά μέτρα, πώς θα τα βάλουμε και πού θα πάμε και γιατί θα είναι 600 και δεν θα είναι 599; Είμαστε σε θέση να το πούμε;

Ο ίδιος ο Υπουργός δεσμεύτηκε να ερευνήσει, για να μην κάνουμε αυτά που κάνουμε συνήθως και σ' αυτό το Κοινοβούλιο. Νομοθετούμε και μετά από 6 μήνες ξανανομοθετούμε πάνω στο νομοθέτημά μας κ.ο.κ.

Επιτέλους, να ερευνήσουμε κάτι, να το μελετήσουμε σωστά και να το κάνουμε. Να μην ερχόμαστε κάθε τόσο και αλλάζουμε αυτά που προαποφασίσαμε. Έτσι, θα λυθεί και το πρόβλημα των λεγόμενων σούπερ μάρκετς, που ανοίγονται σε ορισμένες αγορές.

Όσον αφορά την έκτασή τους, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι δεν πάμε πιά με τα γαϊδουράκια. Ο κόσμος χρησιμοποιεί τα αυτοκίνητά του. Χρειάζονται εκτάσεις, τεράστιες εκτάσεις, για να μπορούν να παρκάρουν. Αυτό είναι ένα παράδειγμα. Δεύτερον, δεν γίνονται πιά σε ορόφους. Γίνονται σε μία γενικότερη έκταση, που είναι ένα ισόγειο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Πρέπει να τελειώσετε, κύριε Μπαλτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΥΖΟΒΙΤΗΣ: Είναι ενδιαφέροντα αυτά που λέει τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Να κόψω από το χρόνο σας;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΥΖΟΒΙΤΗΣ: Ναι, παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΣ: Λοιπόν, πρέπει αυτό να το ελέγξουμε, όταν πάρουμε την απόφασή μας.

Αυτά ήθελα να πω και σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο θέμα που απασχόλησε κυρίως εδώ την Βουλή συζητώντας το νομοσχέδιο περί ανταγωνισμού. Πρέπει να το δούμε ξεχωριστά και διαφορετικά και από τη σκοπιά πάντοτε της προστασίας του καταναλωτή. Είτε θέλουμε, είτε δεν θέλουμε, κυρίαρχος είναι ο καταναλωτής. Όποιος εξυπηρετεί καλύτερα τον καταναλωτή -είτε τον ονομάσουμε "μονοπώλιο", είτε τον πούμε "κακό", είτε όπως αλλιώς θέλετε, βρέστε οποιοδήποτε επίθετο- αυτός θα κερδίσει.

Αν, λοιπόν, θέλουμε και εμείς να κερδίσουμε, ο στόχος είναι η εξυπηρέτηση του καταναλωτή. Ας προσφέρουμε καλύτερες υπηρεσίες. Ένα μικρό κατάστημα με καλές υπηρεσίες μπορεί να ανταγωνιστεί το οποιοδήποτε σούπερ μάρκετ, αλλά είναι σ' εμάς να το κάνουμε αυτό. Αν καταλάβουμε αυτό το βασικό, ότι στόχος είναι ο κυρίαρχος καταναλωτής, τότε όποιος το καταλάβει, θα πετύχει. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Ο κύριος Σερέτης έχει το λόγο.

(ΓΜ)

ΘΩΜΑΣ ΣΕΡΕΤΗΣ: Χαίρομαι που η Κυβέρνηση, έστω και αργά, αντελήφθη την ανάγκη προστασίας του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού, αφού ξέρουμε ότι ζούμε σε ένα καθεστώς ελεύθερης ανταγωνιστικής οικονομίας ^{και} είμαστε υποχρεωμένοι να λειτουργήσουμε με τους κανόνες της ελεύθερης αγοράς. Το λέω αυτό, γιατί μας είχε συνηθίσει σε κάποιες άλλες πολιτικές επιλογές.

Με το παρόν νομοσχέδιο και με τη δημιουργία επιτροπής προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού, σαν μια νέα ανεξάρτητη διοικητική αρχή ελέγχου της αγοράς -μετά μάλιστα από την κατάργηση των αγορανομικών παρεμβάσεων στην εσωτερική αγορά- καθιστά ακόμα πιο επιβεβλημένη την ανάγκη για έναν θεσμικό εκσυγχρονισμό της αγοράς. Χρειάζεται ανάλογες των αναγκών διαδικασίες για τη δημιουργία μηχανισμών, ~~προβλεπόμενων~~ για την τήρηση των κανόνων που θα παίξουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση προϋποθέσεων για τον ελεύθερο ανταγωνισμό.

Πιστεύω ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν δίνει λύσεις στα σημερινά προβλήματα της εσωτερικής αγοράς, παρά το γεγονός ότι στέκεται θετικά σε ορισμένα προβλήματα. Το γεγονός και μόνο ότι σε διάστημα 2 ετών, το 1993 και 1994 έχουν κλείσει δεκάδες χιλιάδες επιχειρήσεις, δείχνει την πραγματική διάσταση του προβλήματος της εξυγίανσης της αγοράς του αθέμιτου ανταγωνισμού, μια κατάσταση η οποία, δυστυχώς, δημιουργεί